

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Овај листъ излази Вторникомъ и Петкомъ. Цена му е годишња безъ завитка 14. цв. а полгод. 7 цв. — са завиткомъ по' цв. на по' год. свуплѣ. Ко жели у Београду да му се носи кући а не у дућанъ или у канцеларию по' цв. на пола год.

ПРАВИЛА ЖИВОТА.

(Изъ Хорація кнѣ. III. пѣсма 1.)

Нека одступе прави оглашене,
Вонмите вѣрни тихомъ гласу момъ,
Свештеникъ муза песме нечувене
Дечицы поемъ, роду свомъ.
Кралѣви силни судбину и срећу
Народа држе у рукама свогъ.
Кралѣви силу почитую већу,
Кадъ громомъ грми са висине Богъ.
Сбыва се често, да фортуна любви
Еднога више, него другога,
Храбріе овај бойне главе руби,
Онај богатствомъ дыви свакога;
Тамъ неко сайне титуле ужива,
Ордени другогъ диче и почестъ:
Гробъ великаша као и слепца скрива,
Жребіе свима смръть известна естъ.
Коме надъ главомъ выси маць обнажень,
Тогъ не весели многій сла брой,
Найленше свирке санъ не носе блажень,
Нит' песме птица даю му покой.
Санъ тихій любви безбрижне тежаке,
Радо на простый силазећи прагъ;
Седи у ладу исподъ лице лаке,
Гди се са лишнемъ ветрићъ игра благъ. —
Коме е доста, колико му треба,
Тогъ не печали бесна мора кваръ.
Нит' мотри брижно на промене неба,
Нит' какво време цише календаръ.
Градъ е л' потуко винограде родне,
Е л' му буица покварила язъ,
Да ли су нъиве плодне, ил' неплодне,
Све му е равно: слота или мразъ.
Ситъ свакидашнѣ богитырь гунгуле,
Оставля дворе, и већ' мрзкій ловъ,
У мору зида вел'кольпне куле,
Да себи сгради видъ забаве новъ:
Ал' стра и грижа у застопце бега,
Кудъ господара води дальный путь,
Найтврѣла лаѣ не задржа нѣга,
И за яшачемъ трчи немиръ лютъ.
Кадъ срдца тугу, едъ, ил' млогу болю
Не може злата стрти празна сласть;
Кадъ бригу црну, при богатомъ столу,
Не разведрава редка сла часть:

Зашто бы горде искао дворе нове?
Мрзіо старый могъ кућерца крой,
Зашто бы плако, што немамъ интове,
Што ніе већій мой слугу брой?

И. С. Поповићъ.

МИРОЉИЯ.

(Речникъ за животь.)

Благодарность. То е она речъ коя свакомъ човеку на езыку, а редко коме на срцу стои. Уза свакой разговоръ чућешъ гди еданъ другомъ вели: благодаримъ. У самой пакъ ствари редко гди има оне праве благодарности. Када кинешъ, па ти рекне ко годъ: „наздравль“ ти му одма одговоришь: „благодаримъ“ и онда сте квитъ. А многима кои су ти добра учинили, некажешъ ни толико. Лепо Шалеръ у својој трагедіи „Донъ Карлосъ“ каже: да ништа ніе лакше заборавити него благодарность. Но шта ћемо кадъ оне праве благодарности нема на свету. Ђрбо, ако ти ко годъ учини какво добро съ томъ намѣромъ да му по времену іошть веће добро учинишь; то онда ништа ти друго ніе учиніо него ти дао свое добротинство подъ интересъ, па ако му нигда никакво добро неучинишь то онда онај нека се ништа нетужи да си му неблагодаранъ, него нека се тужи да е свое добротинство на рѣаво место дао, и тако да му е капиталъ пропао. Ако ти когодъ учини какво добро съ томъ намѣромъ да га волишь и да га фалишь, то опеть ништа друго ние учиніо него те е подмитіо; па какву благодарность зато тражи. Ако коме учинишь какво добро само зато да ти онај буде до смрти благодаранъ, то си му само покловіо еданъ капиталъ али дати уредно свагда интересъ плаћа, и тако то поклонѣно добротинство изађе му па носъ. Ђрбо ако заборави кадъ те сретне да ти нескине капу и нерекне: добро утро, или добро вече; онда ты манешъ главомъ и кога првогъ сретнешъ тужишь се како ти неплаћа интересъ. Па заслужуе ли то благодарность? учиніо си му еданъ путь добро, да ти на нѣга непрестано интересъ плаћа. Обвезо си га да ти благодарносту робуе, и хтео бы да ти непрестано говори: благодаримъ. Па заръ таква себична благодарность има понятіе оне праве благодарности? Ако учинишь оное добро ко ти е кадъ годъ у помоћи у чему быо, то ништа друго ніе, него си му се одужио, и само іошть што ніе у обичаю да се пишу квитѣ. Човека свакогъ сама унутрашња совестъ гони да чини ономъ добро кои е и пѣму учиніо, а то ніе

ништа друго него природный путь да се одужи. Кои пакъ чини другомъ добро а не онама кои су нѣму учини ли; таи ништа друго перади, него е узайміо па дае подъ интересъ; а то зато чини другима добро, што се нада отудъ већемъ добру за себе, то се дакле зове узети б. на сто подъ интересъ, а давати 12 или 24. на сто. Па заръ таква добротчина оѣте да су благодарна! Кадъ учинишь какво добро свомъ непријателю, то чинишь само зато, да добиешъ у нѣму едногъ пріятеля више, одъ когъ се наданъ имати вайде, или ако не зато, а оно да остальи светъ реше да си великодушанъ. То добро дакле не чинишь само добра ради, него себе ради. Па заръ такво добро вредно е благодарности. Природа е такву любавъ человеку спрямъ самомъ себы улила, да у сваку нѣгову речъ у свако нѣгово добро или зло дѣло помешана е више или маиъ себичность. Нико іоушь на свету никоме ніе учиніо добро само зато, да му онай буде неблагодаранъ. — Шта ћемо са онимъ добротчиномъ, кадъ на примѣръ, добие какавъ сиромъ или сирота са ситномъ децомъ. 10. или 20. дуката съ єднимъ писманцетомъ безъ подписа у коме само пише то, да: єдна госпоиъ или господинъ шалъ у помоћ ту суму, и не да се познати ко е. То опетъ ништа друго ніе, него или унутрашњи или спољашњи какавъ интересъ, кои е причиніо то добротчиство. Спољашњи интересъ быо бы то, коє обично и быва, да се може фалити како е учиніо добро безъ да когодъ о томе зна, а приповеда гди годъ кога стиже. Унутрашњи пакъ интересъ быо бы то, кадъ бы неправедно стечени новаца имао, или кадъ бы га зашто совѣсть гризла, па онда учини то добро да бы му мало лзвше на души было. И да бы се они коима добро учини за нѣга и нѣгову душу богу молили. Па заръ таково добро вреди праве благодарности. — Кадъ ти когодъ учини какво добро, па кадъ му оѣнешъ да решиешъ зато: благодаримъ; а онъ ти мете руку на уста и не да да му рекнешъ: фала: то ништа друго незначи, него да му рекнешъ два путъ: фала. И кадъ будешъ у друштву, да му будешъ, прво благодаранъ за учиніо добро, а друго да га фалишь и да му будешъ благодаранъ зато, што ти ніе дао да му уочи благодаришь. То дакле ништа друго ніе, него ти е учиніо єдно добротчиство, а ты си му дао облигаціо на два. Праве благодарности нема међу людма нити може быти. Праву благодарность чувствує човекъ само спрямъ Бога, кои му безъ никакве себичности, и безъ да се познати и видити дає, чини у свакомъ тренутку безбройна добра. Праву благодарность человекъ дугує само природи, коя му животь дає; коя свако ютро рано, буди сунце да изађе и да намъ сја, коя цвеће око насъ сади да намъ животь слади, и милио-ве другій благодарѣнія чини. Права благодарность, не може се на земљи између людій узаймати, она е само за небо оредѣлена. А благодарность ова коя сада међу людма постои, то е пола благодарности, то е само єдна свеза више међу людма. Али ма колико благодарность была скопчана, са себичношћу людіи, ипакъ добра е стварь: премда, међу людма у обичномъ животу, благодарность, е најєвтинія награда; па кадъ одъ свега срца иде и кадъ е постоянна и у свое време, опетъ нешто вреди.

Буква. Шта е буква свакъ зна. Но има много людій на свету кои сами себе непознаю, зато да бы болъ себе и све ствари познали говорићемо о букви. Буква е високо, яко, велико и гранато дрво, али опетъ ништа друго ніе него буква. Кодъ своіо славена буква се сматра за свето дрво, и славени пре него су примили веру Христову свагда су свое олтарє имали у буковой шуми,

и ту свое жертве спаливали, као што на острову Ригену и свуда сведоче заостатци, гди око стари славенски язически олтаря редко е какво друго дрво видити осимъ букве. Отудъ се и Букваръ зове тако. Ёрбо у старо доба ніе было артиє; па су славени с' пожемъ учили писати, и писали су на буковой кори, коя е сходна зато. То сведоче славенска прва два писмена коя гласє: „азъ буки“ ко е ништа друго незначи него: „я самъ буква“ то єсть: „я знамъ писати.“ Съ тога остало е међу славенима то дрво у важности. И съ тога међу свима славенима и данъ данашњи, има доста буквава. Што се тога обичая тиче, мы и Бугари најболши смо славени. Ёръ после грмова највише кодъ насъ букве расту, премда одъ године до године све се више крче. Одъ буковогъ жира највише веверице и ћурке имаю вайде. Букве стое и данасъ кодъ своіо славена у великой важности. И о, колико самъ я на чєскомъ, польскомъ и словачкомъ єзыку читао песама коє су се и у старо и у ново време певале буквама. Но ипакъ у најновіє време кодъ многій славенскій народа прешла е буква у подсмєй. Коє име придеваю ономъ кои незна ништа, а коє е у старо доба значило да зна све. Исто тако имамо и речъ: художество, коє кадъ се точно преведе ништа друго незначи него: рѣавость, єръ: худо ніє ништа друго него: рѣаво, или сиротно. И тако у старо доба кадъ славени пису умели уважавати умѣтность и вєштину и кадъ пису имали никакви заната ни майстора, па кадъ е какавъ странъ майсторъ дошао међу њи, и радіо што годъ вєшто они су изъ зависти, или изъ презрєнія звали га художникомъ. Или што е могућніє и вѣројатніє, да е художникъ значило: Сиромашакъ. Ёръ ко е годъ быо вєштакъ и художникъ, онъ е быо сиромъ. И тако дакле букве у старо време, значилє су много, а художници мало; а садъ букве значє мало, а художници много. И што е маиъ буквава на свету, тымъ већу важность художници имаю.

(Продужєнъ слѣдує.)

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

Полгодишњи испити у артиљерской академіи свршени су, при коима се као што чувмо успѣхъ врло добаръ показао одъ учећи се млади питомца.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

(Припосланъ дописъ)

№ 298. Загребачки немачки новина одъ 29. Декемвра имаю єданъ чланакъ некогъ корресподента подъ надписомъ; „б—і съ босанке границе“ слѣдуєћегъ содржає: „Премда нисамъ очевидаць, но опетъ самъ одма по учиніи дѣлу на месту быо, гди єданъ турчинъ у нѣговой ярости некогъ сиротогъ Христинина (раю) збогъ малєности уби, и зато небеше ни пайманъ казнѣнъ. Овай догађай морамъ я обзнанити, да бы свакој сазнао, какву заштиту, Христиани у нашемъ сусѣдству живећи, одъ босански заповѣдника уживаю. Убиєный овай Христинињ дуговао е єдну годину дана некомъ турчину 14. ф. кои дугъ збогъ велики даєнія, коя су на раю одъ 5. мая о. г. разрезана была, немогаше платити. Турчинъ и Христинињ, последний отаць петоро деце, поћу єдномъ са іоушь више Христиня къ састанку, и кадъ су близу састанка были, Турчинъ захте да му Христинињ 14. фор.

плати. Дужникъ моляше га да се притрши; но Турчинъ извади свой ятаганъ, безъ да е Християнину на нѣгово извиненѣ што одговорити хтео, прободе га, уклони се безъ стра' съ места и отиде кући. Ово се случило пре три недељѣ, и ни самъ хтео то пре јавности предати, докъ ни самъ саобштити могао: каквой іой е казни овај Турчинъ подвргнути быо. Но кадъ самъ пре три дана чуо, да е Турчинъ на тужбу християна и сведока, за нѣгову обрану само одговарао: да онъ ништа о томе незна, да е Християнина пробо, и да е потомъ, — безъ свакогъ далѣгъ изслѣдованія слободанъ отпуштень, то ово срамно дѣло публикуму являемъ, да свакій увидити може какву судбину сирота рая трпѣти мора и т. д.

На ово е еданъ ренегатъ именовъ Муратъ, капетанъ у Генералъ штабу сада у Босни заповедающегъ Омеръ-Паше, Сераскера войске Европейске турске, одговоръ у исте загребачке новине дао, кои непропуштамо нашимъ читателѣма изъ тогъ узрока саобштити: будући намъ онъ еданъ интересантнѣй образъ опроверженя измышлѣннѣ обвиненя противу турака, не выше као пре са физическимъ, него на полю јавности — са душевнымъ оружіемъ увидити подае.

Овај одговоръ гласи одъ речи до речи овако:

„Славно учредничество Загребачки Новина умолява се: да слѣдуюћій одговоръ на горепоменутому историю о убиству кое е еданъ Турчинъ надъ босанскимъ Християниномъ учинио, у свой листъ прими:

„Премда нисамъ очевидецъ, но опетъ бывши после дѣла на месту догађая, наодимъ се побуђенъ еданъ случај јавности до знания довести, кои не само да најгрознѣйшѣ случајма принадлежи, него е јошть и такавъ да страномъ свету понятие дати може: до когъ се степена лудости християнски подданицы ове провинціе збогъ уцлива такови нѣовы единавѣрника довео, кои јошть маниѣ него полуобразъ; а тымъ выше безстидность у воображенію, место да и ѣни грађани быти оће, много маниѣ едина подпора нѣовогъ внутрѣгъ и споляшнѣгъ уваженія, безъ кое иначе собствени быти небы могли, само у некомъ непріятельскомъ согласію противъ свою исповѣданія муселманства траже, и докле се висока Порта равноправность свою обитателя нѣне области, безъ разлике вѣроисповѣданія увести труди дотле се они съ нѣове стране, што выше могу, слепу мрзость противу свакогъ турчина разпространявати паште.“

„На добру едногъ турчина на селу живише 8. Християна као тежацы. Ко е нѣове чисте куће, окружене најлепшимъ воћницама, нѣове дворане са многочисленымъ оборима, шталама, и нѣове амбаре пуне ране сваке сорте, видіо, морао е призвати, да се сви люди съ нѣовымъ фамиліяма у задовольномъ благостоянію налазише. Кадъ се за узрокъ овогъ пыга, онда су были — изванъ места само, гди на жалость рая мѣсто да на благодарность согласна буде, напротивъ збогъ фанатическе мрзости противу свакогъ турчина мысли да рай заслужуе — едностранно у томе. Све кое нова срдечну доброту, особито благодущіе муселмана. Онъ е быо выше пріятель, него Господаръ нѣгови подданика.“

„Еданъ данъ, (а то е было на Божићѣ) пошло му ови едну питу као часть, кући.“

„Добродушный Турчинъ прими ову несумняюћи о нѣой пишта, даде зато 2. овце изпећи и нѣговой рай као часть за часть послати.“

„Послѣ три дана, Турчинъ умре, и у исто време и нѣгово шесторо деце и жена у најжешћимъ мукама животь свой окочаю!“

„Целу ову фамилію ова е рая потайно отровала помешавши у питу отрова, и за извршеніе овогъ богомракогъ дѣла изабрала е она у нѣномъ фанатизмусу Божићѣ.“

„Читатель е до сада историю о два догађая чуо. Последня е може быти јошть грознѣя него прва.“

„Садъ е питанъ наравно, у колико су оба две истините.“

„Да искрено признамо, нема ни у едной ни у другой ни слова истине.“

„Но ако ће послатець овогъ на питанъ одговорити-занито е ово друго причанъ измыслио, то му неостае друго ништа, него почитаемогъ читателя, кои се при читаню новина изключително са политическимъ сдржаемъ, а не са поэзіомъ занима, съ тымъ примѣчаніемъ за опрощенѣ молити: да се у Хеміи едина киселина са Алкали неутрализира и тако да е потомъ и едной причы као што е и ова прва историја, найсходнѣе опетъ едну причу противопоставити.“

„Благоразумный не читатель кои и срце за нѣгове сачеловѣке има, па онда когъ вѣроисповѣданія быо, изъ овогъ представленія лако такође и политически слѣдство извидити знати; сирѣчь: да люди или пакостни люди, таковымъ оклеветаніяма, као што іѣ наведеный чланакъ саржава, коимъ начинаемъ политическомъ станю у коме се християни и турцы налазе, нешкоди, него, почемъ се они таковымъ лажама како неку непомиримость подажжати тако и ово нѣово бѣдно умышленіе у пространомъ обятію разпространити труде, а тyme и ослабила средства противу могућности мира при допуштаню общте равноправности траже, то да они нѣовымъ овдашнѣмъ единавѣрницама ямачно выше шкоде, него што имъ асну приносе.“

Изъ сигурногъ извора могу вамъ явити: да е нѣгово превосходительство Ч. Омеръ-Паша, о споменутомъ убиству християнина дао извѣстія прибавити, и да се изъ овы о подпуной неоснованости ове приче увѣрио, кое е лажность едина едина цѣль: да християне у непріятельскомъ неспоразумѣнію према турцама држи. Свакій, кои е са турскимъ државоуправленіемъ познать, јошть и изъ примѣчанія, коя се у истомъ корресподенц-артикулу, сдрже, увидити мора, да се у войску турску, коя се одавно изключително само изъ муселмана состояла, сада и християни и то у той соразмѣрности примаю; да на 1. турчина 10. християна долазе! — ово е едино примѣчаніе, кое е тако лудо, да ако бы о томъ што проговоріо, морао бы здравый разумъ читателя увредити.“

— По најновіемъ попису у Паризу има безъ солдати 1,021,530. душа. Путника и странаца кои се само по неколико дана у Паризу задржаваю има 8. хиляда. 4. хиляде душа има садъ манѣ у Паризу него у год. 1846.

— Дрва слободѣ, и надписи: слободѣ, братства и единакости у целой французской исчезла су. У Марзелю на место избрисани речій: слобода, братство и единакость, поћу су на неколико места несташни люди написали: Инфантерія, кавалѣрія и артилѣрія.

— У Европи по најновіемъ попису има 3,600,000. люди подъ оружіемъ.

— Одъ 1800. год. петъ пута питанъ е французски народъ: „Оће ли едногъ одъ Бунапарти себы за управителя; и вазда е одговарала якимъ вѣществомъ гласова да оће,

— кадь е старый Наполеонъ избранъ за привременогъ конзула имао е 3. милиона гласова за себе, а само 1500. противъ себе. За конзула до смрти имао е 3,568.000. за себе а 8374. противъ — Кадь су избрали Наполеона за наследногъ цара имао е 3,521.675. за себе а противъ себе само 2469. За Луи-Бунапарту кадь се избрао за президента 1848. године было е гласова за нѣга 5,562.834. а противъ нѣга 1,898.508. — 2-огъ Дец. 1851. год. за нѣга 7,439.216. а противъ нѣга 640,737.

— Изъ Калифорніе являю да се іоштъ една близу руда златна нашла, гди су 7. мексиканаца за 8. дана 217.000. талира вредности злата ископали, та е руда у Вир-велею.

— Краљица Енглезка, наименовала е Гос. Колкуна Генералног-конзула у Влашкој, за дипломатичногъ агента и Конзул-генерала.

— У Паризу уважена е оставка министра внутрени дѣла Морни, и Фулда, на кои место поставльнъ е Персињи за попечителя внут. дѣла, а Бино на место Фулда.

— Военый министеръ уважіо е оставку Генерала Кавеняка.

— На балу когъ е Бунапарта дао, было е 6. хиљада душа. И одъ времена царства Францускогъ већегъ и сийніегъ бала ніе было.

— Бунапарта быо е у театру и по другимъ местима без икакве страже.

— Бегунцы Француски кои су се до садъ задржавали у Швайцеровској и по другимъ местима, кренули су се за Хамбургъ одкле ће се навести у Америку.

— У Лондону 30. хил. сиротинѣ умалило се с' овомъ годиномъ, но ипакъ 80. хиљада има, кои су безъ икаквогъ хлѣба, и кои живе одъ помоћи и милостинѣ общте.

— У Паризу не само люди, него и пшяце и сокаци мораю кадь е време републике быти и звати се републиканцы, а кадь пада република онда ни они неостаю іой верни. Ђръ у време краљвства еданъ сокакъ звао се: сокакъ Бурбона, кадь се прогласи република, назову тай сокакъ: улицомъ републике, — а сада га опетъ преврстили и по заповести полиціе мора се звати своимъ старимъ именовъ. Исто тако и народна улица, мора се своимъ старимъ именовъ т. е. краљвомъ улицомъ звати. Обала народа — мора се звати: обала орлеана. Плаць Републике, мора се одъ садъ звати: Плаць Луи-Наполеона.

— Забрана одъ 1849. године да се никакво оружје изъ Аустрије у Босну неноси, укинута е.

— У Загребу отвореиъ е народный театаръ и съ найвећимъ одушевленіемъ посѣћаваю се представленія.

— Наполеонъ е повратіо 25. племићски титула.

— 5. Јануарія у Цариграду съ найвећимъ торжествомъ е, светый њилимъ изъ Меке, у Мошею Махомеда унешенъ.

— Капитоль у Вашингтону (у Америки) кои е стао 1,776.000. талира, докъ се озидао, много е вагромъ оштећенъ, самой Бобліотски учинѣна е штета преко 250.000. талира. —

— У Француској има 36. хиљада обштина.

— Вели-паша, сынъ старогъ управителя острова крете, наименованъ е за Губернатора Босне и отишао е на пароброду у Салонику, одакле ће сувимъ у Босну. Цариградске новине примѣчаваю, и надаю се да е Порта у младомъ Вели-паши врло добра и способна Губернатора нашла.

— 12. Јануара преставіо се славенскій стихотвораць Јованъ Коларъ професоръ археологіе славенске на универзитету бечкомъ. Коларъ е рођенъ 29. Јулія 1793. год. у Мошовцима у Унгаріи. У последнѣ време бавіо се нарочито, са славенскомъ митологіомъ и древностима.

— Маџарски бегунцы у Вашингтону сви су се позаваћали међу собомъ, и половина е противъ Кошута и виче на нѣга. Ђръ већа часть бегунаца у крайној сиротинѣ живи, а особито поляцы; а међу тымъ Кошутъ у свакомъ изобилію ужива све угодности. У Вашингтону што су скупили новаца при долазку Кошутовомъ то суразделили сиротнимъ бегунцима изъ Европе, негледећи на народность. — Кошутъ е одма после свађе, са маџарскимъ познатимъ ораторомъ Ягело (тохманъ) отишао изъ Вашингтона.

— У Унгаріи налазе се 92. гимназіе. На 64. гимназіе, (о другима се незна) има 472. професора, и 8533. ученика. У Войводству има 6. Гимназія, 48. професора и 733. ученика. У Рватској и Славоніи има 6. гимназія 48 проф. и 808. у границы 3. гимназіе и 300. ученика. — У Ерделю 9. гимн. 92. проф. и 940. ученика.

— Далматинцы кои су близу црне горе, немогу никако да се навикну на аустриску жандамерию (пандуре), тако у Браићу (окр. которскогъ) патрола пође на кућу некогъ Клача, да му кућу визитира и да га затвори. Но онъ затвори врата, па крозь шенџеръ, са іоштъ нѣи неколико обори плотунъ на патрулу, коя увати бусію и почну се озбиљски съ обе стране тући. Еданъ капларъ погине и два пандура буду ранѣни. На тай гласъ изъ Корбже болъ крене се една кумпанія солдата, и у Браићу узму подъ стражу свештеника србскогъ и млоге іоштъ, но Клачъ утече у брегове.

— На место великогъ везира Решидъ паше, поставльнъ е Реуф-паша; а Решидъ-паша постао е президентъ Дивана на место Рифатъ-паше.

ЦЕНА РАНЕ У СРБИИ.

Г р о ш а.

Брой.		Ока.	Пше-ница.	Пш. браш.	Куку-рузъ.	Кув. браш.	Бчамъ.
1.	У Завчару	100.	—	45.	40.	—	35.
2.	„ Пожаревцу.	„	—	75.	40.	45.	40.
3.	„ Смедереву.	„	—	„	48.	50.	40.
4.	„ Лозници.	„	50.	54.	30.	—	40.
5.	„ Београду.	„	70.	80.	50.	60.	44.
6.	„ Валѣву.	„	60.	66.	52.	54.	50.
7.	„ Брусници.	„	58.	60.	35.	40.	45.
8.	„ Алексинцу.	„	56.	66.	42.	45.	—
9.	„ Шабцу.	„	50.	65.	40.	45.	40.
10.	„ Гургусовцу.	„	50.	—	30.	—	25.
11.	„ Ужиче.	„	70.	—	50.	—	45.
12.	„ Ягоднини.	„	85.	90.	45.	50.	30.
13.	„ Њуприѣ.	„	65.	70.	42.	45.	28.
14.	„ Крушевцу.	„	55.	65.	40.	—	28.
15.	„ Чачку.	„	60.	75.	40.	40.	45.
16.	„ Неготину.	„	45.	50.	30.	35.	—
17.	„ Крагуевцу.	„	70.	75.	40.	48.	40.

ТЕЧАЈ НОВАЦА У БЕЧУ.

Дукати 30 1/2
Сребро 23 1/4